

Til: Departementet for Fiskeri, Fangst & Landbrug

Styrelse for Fiskeri, Fangst & Landbrug

Departementet for Indenrigsanliggende, Natur og Miljø

Miljøafdelingen

Nuuk d. 14. oktober 2009

Vedr. Spættede sæler samt første kendte rapportering af gråsæler i Grønland.

Opdatering omkring situationen med spættet sæl

Grønlands Naturinstitut har gennem mange år påpeget nødvendigheden af en fredning af den spættede sæl i Grønland. Sidst i et notat som blev fremsendt sidste år http://typo3.natur.gl/fileadmin/user_upload/PaFu/Raadgivning/Havpattedyr/DK_2008_Notat_om_spættet_sael.pdf

Siden da har vi indhentet en del nye oplysninger.

Vi har hentet det kamera som var opstillet ved elven Majoqqaq ved Maniitsoq. Det viste at de spættede sæler det sidste års tid ikke har besøgt det område af elven hvor de tidligere er set. Dette kan skyldes at der var en omfattende fangst der i sommeren 2007. De spættede sæler søger sammen i kolonier i yngle- og fælde perioden, og i disse perioder er de meget på land sammen. Ved forstyrrelser eller fangst vil der ofte ske det at de sæler, som ikke bliver fanget, forlader området for med tiden at finde sammen på nye lokaliteter.

I august 2009 blev der observeret 7 spættede sæler ved Kangerlussuaq hvorfra de ellers har været forsvundet i en del år. Det kan tænkes, at det er nogle af sælerne fra Majoqqaq, som nu har fundet sammen der. Men det kan også være sæler, der har ophold sig andetsteds.

Ved Kap Farvel blev der i 2008 opstillet to kameraer på en lokalitet, som af fangerne blev udpeget til at have de højeste koncentrationer (mere end 100 spættede sæler i 2003). Disse kameraer viser dog at sælerne ikke længere koncentrerer sig der, selvom der stadigvæk kommer enkelte spættede sæler på besøg.

I august 2009 lykkedes det at finde en ny koloni, beliggende på en lille klynge øer yderst i skærgården. Sælerne var stadig i fædning da de blev opdaget; en periode hvor de opholder

sig tæt på landgangspladserne. Det højeste antal som blev talt i den uge vi opholdt os ved kolonien, var 32 sæler. Otte af disse sæler blev fanget levende i garn (et stykke fra kolonien for ikke at forstyrre). Disse fik monteret satellit-sendere som alle stadigt sender. Alle sælerne på nær en opholder sig stadigvæk ved øerne, hvorfra de svømmer ud i forskellig retning for at fouragere.

For at kunne vurdere hvor mange sæler der er i alt, blev der taget en del billeder, som kan bruges til individuel identifikation. Det viser sig, at det er de samme sæler der går igen, og de sæler som fik sat sendere på kom også tilbage, og udgjorde en pæn del af sælerne. Arbejdet med at beregne hvor mange sæler der er tilbage, er ikke færdigt, men et foreløbigt gæt ligger på 40-50 sæler.

Gråsælen rapporteret for første gang i Grønland.

De mange billeder er nu ved at blive katalogiseret, og under dette arbejde, blev det bemærket at der var et par sæler som var gråsæler. Billederne har nu været sendt til eksperter i gråsæler, som med 100% sikkerhed fastslår, at der er tale om gråsæl. Der lever altså et lille antal gråsæler i Sydgrønland, som blander sig med den spættede sæl i kolonien.

Gråsælen har aldrig tidligere været rapporteret med sikkerhed fra Grønland. Det er dog muligt at disse sæler også fandtes i Grønland da Otto Fabricius var i Grønland i midten af 1700-tallet. Han skriver nemlig om en sælart, som grønlænderne kaldte for ”siggutooq” ”den langsnudede”(hvilket er en særdeles god betegnelse for gråsælen). Han når ikke selv at se denne sæl, men han får den beskrevet af grønlændere fra forskellige lokaliteter, og han er ikke i tvivl om at den findes, om end den er meget sjælden.

Sidste år da området omkring Kap Farvel blev gennemsejlet for at opsætte kameraer, samt forberede indfangning af spættede sæler, fortalte Ole Isaksen (nu skibsfører men tidligere fanger i området) at der ude omkring de øer hvor gråsælerne nu er dokumenteret, tidligere var en del af dem han kaldte ”qasigiakuloq” ”den store spættede sæl”. Disse var ifølge ham spættede sæler, der blev lige så store som klapmydsere, men var lidt lysere og anderledes i pelsen, end de almindelige spættede sæler.

Gråsælen kan derfor sagtens have været i Grønland hele tiden, dog uden at den er blevet opfattet som en særskilt art. Alternative forklaringer er at gråsæler ved Kap Farvel er strejfede sæler fra Island eller Labrador, eller er nye indvandrere, som er ved at etablere sig i Grønland.

De arktiske sæler følger iskanten og er derfor kommet til Grønland i stort antal da iskanten bevægede sig nordover efter sidste istid. Spættede sæler og gråsæler der er afhængige af landjord, er kommet senere ved tilfældig indvandring af strejfende sæler. Man ved at den spættede sæl, som jo tidligere var meget almindelig, har været i Grønland i nogle tusinde år. Den har derfor gjort sig mange tilpasninger til det Grønlandske miljø, og timingen af fødsler og fældeperioden er med tiden optimeret grønlandske forhold. Hvis disse sæler går tabt vil

deres evolutionære tilpasning også forsvinde. Den spættede sæl i Grønland kan derfor ikke umiddelbart erstattes ved genindvandring. Gråsælerne er nok også begyndt at tilpasse sig, men syntes endnu ikke at være kommet så langt, at den er blevet talrig. En årsag kan være, at dens unge ikke som ungen af spættet sæl, kan gå i vandet umiddelbart efter fødslen. Gråsælens unge har en hvid uldpels, som gør at den ikke går i vandet de første 3 uger efter fødslen. Det gør dem sårbare både over for fangst og naturlige fjender, særligt isbjørnen, som ikke findes i gråsælens øvrige udbredelsesområde.

Fredning er en hastesag

Både den spættede sæl og gråsælen må i dag siges at være stærkt truede af udryddelse i Grønland på grund af fangst. Fangsten af den spættede sæl har stor betydning for nogle fangere fra Aappilattoq, som i perioder er helt uden andre indhandlingsmuligheder. Skind af spættet sæl kan altid sælges til brug i nationaldragten, og til en langt bedre pris end skind fra andre sæler.

Grønlands Hjemmestyre har tidligere erkendt, at der skal gøres noget i denne sag. Naturinstituttet er siden 2001 blevet bedt om at kommenterer forskellige forslag til bekendtgørelser, som vil frede den spættede sæl. Disse forslag er dog altid blevet nedprioriteret, og en ny sælbekendtgørelse er endnu ikke blevet fremsendt som lovforslag.

Grønlands Naturinstitut vil i nær fremtid komme med en pressemeddelelse der omtaler gråsælen som endnu en sælart i Grønland. Vi er dog bekymrede for at omtale af landgangspladsen for gråsæl og spættet sæl ved Kap Farvel kan medføre et øget jagttryk på disse sårbare arter. Som det er nu, er der fri jagt på både spættede og grå sæler i Grønland, selv om begge arter formodentligt lever på randen af udryddelse i Grønland.

Sæler kan formere sig relativt hurtigt, men da der går nogenlunde lige så lang tid for en fordobling fra eksempelvis 10 til 20 sæler som fra 1000 til 2000 sæler, så kan selv en lille fangst få stor betydning, når antallet af sæler er så lavt som nu. Naturinstituttet vil derfor endnu en gang henstille til at fredningssagen for spættet sæl behandles snarest muligt, og at den nu også vil omhandle en total fredning af gråsælen.

Med venlig hilsen

Aqqalu Rosing-Asvid (Forsker)

Fernando Ugarte (Afdelingsleder)